

10 клас

Урок №7

Дата:

ОСОБЛИВОСТІ ГОСПОДАРСТВА КРАЇН ЄВРОПИ. ПЕРВИННИЙ СЕКТОР ЕКОНОМІКИ.

Очікувані результати НПД: учні вирізняють особливості економіки країн Європи, зумовлені регіональною інтеграцією, обґрунтовують особливості спеціалізації сільського господарства; показують на карті основні райони видобування мінеральних ресурсів, лісозаготівлі.

Розвивальна та виховна мета: формувати вміння аналізувати, виділяти істотні ознаки, порівнювати, узагальнювати, робити висновки, розвивати економічне мислення.

Тип уроку: комбінований.

Обладнання: підручники, атласи, економічна карта Європи, дидактичні картки.

Опорні та базові поняття: секторальна структура економіки, високорозвинені країни, країни перехідної економіки, промисловість, сільське господарство, ВВП, ТНК.

Хід уроку

I. ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ МОМЕНТ

II. АКТУАЛІЗАЦІЯ ОПОРНИХ ЗНАНЬ, УМІНЬ І НАВИЧОК

Поточний контроль знань. Зразок дидактичної картки.

Завдання. Виберіть правильні відповіді на запитання.			Питання 1. Поширення міських умов життя на сільську місцевість. 2. Країна з найчисленнішою українською діаспорою. 3. Країна, для якої характерна депопуляція. 4. Субрегіон Європи, у якому переважає протестантизм. 5. Реконструкція і оновлення будівель в раніше непривабливих частинах міста, зміна соціального статусу їх мешканців. 6. Субрегіон Європи, у якому поширене православ'я. 7. Країна, що проводить найбільш лояльну для біженців політику. 8. Субрегіон Європи з найбільшою густотою населення. 9. Зростання населення приміських зон. 10. Країна Європи, де більшість населення сповідує іслам.
I варіант	Відповіді	II варіант	
1	Північна Європа	10	
2	Німеччина	9	
3	Рурбанізація	8	
4	Боснія і Герцеговина	7	
5	Західна Європа	6	
6	Росія	5	
7	Субурбанізація	4	
8	Україна	3	
9	Джентрифікація	2	
10	Східна Європа	1	

III. МОТИВАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ТА ПІЗНАВАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ УЧНІВ

Проблемне запитання. Європейський регіон є одним зі світових лідерів за загальним обсягом ВВП та середніми показниками ВВП душу населення. Чим, на вашу думку, обумовлені такі економічні досягнення?

Повідомлення теми, цілей і завдань уроку

IV. ВИВЧЕННЯ НОВОГО МАТЕРІАЛУ

1. Особливості економіки країн Європи

Для економіки високорозвинених країн Європи характерно: явне переважання третинного сектора; в промисловості переважають обробні виробництва, високий рівень технічної оснащеності, висока якість продукції; відкритість економіки; високі обсяги експорту та імпорту. Найбільш широкий комплекс різних виробництв мають Німеччина, Франція, Велика Британія, Італія. В країнах з перехідною економікою відбувається зростання частки третинного сектору у ВВП, зменшення значення інших секторів; зберігається значення традиційних виробництв, в Росії — добувної промисловості.

Територіальна структура. «Центральна вісь розвитку» охоплює територію Бельгії, Нідерландів, Люксембургу, значну частину Німеччини й Великої Британії, схід Франції, північ Італії, захід Австрії та Швейцарію.

Тут сформувалися найбільші промислові регіони Європи — Рур у Німеччині, Іль-де-Франс (Франція), Великий Лондон (Велика Британія).

Роль ТНК. Найбільше значення мають: *British Petroleum* (Велика Британія) та *RoyalDutch / Shell* (Нідерланди / Велика Британія) — видобуток і переробка нафти, *Nestle SA* (Швейцарія) — продукти харчування, «*Daimler AG*» (Німеччина) — виробництво автомобілів, *Vodafone Group* (Велика Британія) — телекомунікації, *Novartis* (Швейцарія) — фармацевтика, «*Deutsche Telecom*» (Німеччина) — телекомунікації, *Total Fina Elf* Франція — видобуток нафти і природного газу, переробка нафти, *Telefonica S. A.* (Іспанія) — телекомунікації.

2. Первинний сектор економіки

Робота з картами атласу

Добувна промисловість. Вугільна — Німеччина, Польща, Росія, Чехія, Україна, Іспанія. Нафтогазова — Росія, Велика Британія, Норвегія, Данія, Нідерланди, Німеччина. Видобуток залізних руд — Україна, Росія, Швеція, Франція, Люксембург. Видобуток кольорових металів: мідь (Польща, Болгарія), боксити (Греція, Франція, Хорватія, Боснія і Герцеговина, Угорщина), свинцево-цинкові руди (Німеччина, Ірландія, Польща, Сербія, Болгарія, Італія). Велика кількість добувних підприємств кольорових металів розташовані в азіатській частині Росії. Нерудна сировина: видобуток калійної солі (Білорусь, Росія, Німеччина), сірки (Польща, Україна), апатитів (Росія). Більшість країн Європи залежить від імпорту мінеральної сировини з інших регіонів світу.

За основними видами сільськогосподарської продукції більшість країн регіону забезпечує свої потреби та експортує надлишки на світовий ринок. У

високорозвинених країнах переважають спеціалізовані високотоварні господарства, більшу вартість сільськогосподарської продукції дає тваринництво (крім Південної Європи). У країнах ЄС діє Єдина сільськогосподарська політика — система допомоги сільськогосподарським виробникам (прямі виплати у вигляді субсидій за поля і землю, гарантії мінімальних цін, обмеження на імпорт продукції з інших країн).

У країнах з перехідною економікою сільське господарство здебільшого менш продуктивне, рівень механізації, хімізації та агротехніки нижчий.

Спеціалізація субрегіонів: 1) Північна Європа: тваринництво — 80 % (скотарство, свинарство, оленярство). Рибальство (Норвегія, Ісландія). Рослинництво — кормові культури, зернові (пшениця), ячмінь, жито, картопля. 2) Західна Європа — тваринництво — 70 % (виробництво молока, молочних продуктів, м'яса). Рослинництво високопродуктивне: виробництво зернових культур (пшениця, кукурудза), картоплі, цукрового буряку, хмелю, квітникарство. 3) Південна Європа — рослинництво — 70 %: зернові (пшениця, кукурудза, жито, овес), оливи, цукровий буряк, бавовник, фрукти, овочі, баштанні культури. Тваринництво — розведення великої рогатої худоби, свиней, кіз, птахів. 4) Східна Європа — рослинництво — 60 %: зернові (пшениця, жито, ячмінь, овес, кукурудза), цукровий буряк, соняшник, овочі, фрукти. Тваринництво — скотарство, свинарство, птахівництво.

Лісове господарство набуло найбільшого розвитку в скандинавських країнах, Фінляндії і на півночі Росії.

V. УЗАГАЛЬНЕННЯ І СИСТЕМАТИЗАЦІЯ ЗНАНЬ

Завдання. Позначити на контурній карті розміщення на території регіону «Центральної осі розвитку».

VI. ПІДСУМОК УРОКУ. РЕФЛЕКСІЯ

VII. ДОМАШНЄ ЗАВДАННЯ

1. Підручник, опрацювати § 7.
2. *Випереджальне:* підготувати інформацію про структуру промислового виробництва двох економічно розвинених невеликих країн Європи.